

- PORTAL REWITALIZACJA
- AKTUALNOŚCI

Tajemnice ukryte pod ziemią: znaleźli zabytkowy kanał rzeki Łódzia [ZDJĘCIA]

04.04.2022 10:48 Miłosz Wika / ZWiK

- kategoria:
- Portal Rewitalizacji
- Rewitalizacja

Kolejna łódzka rzeczka ujawnia swoje tajemnice. W Śródmieściu odnaleziono zabytkowy kanał jednego z dopływów Łódki.

Na zdjęciu odkryty fragment ceglanego kanału dawnego dopływu rzeki Łódzi, biegnący równolegle do ul. Pomorskiej.

Odnaleziony ceglany kanał to pozostałość po dawnej rzeczce Łódzia, która przecinała ulicę Pomorską przy browarze Anstadta i kierowała się przez dawne zakłady Biedermanna do rzeki Łódki. W początkach przemysłowego miasta struga została zamieniona w fabryczny ściek i ukryta pod ziemią. Każdy może zobaczyć jej dawną dolinę. Obniżenie w ulicy Pomorskiej na wysokości Browaru Łódzkiego oraz w ulicy Sterlinga przy szpitalu Rydygiera to dawna dolina Łódzi.

Wszystkie zagłębienia w łódzkich ulicach – a jest ich ponad 100 – to tak naprawdę doliny dawnych strumieni. Podczas burz zbiera się w nich deszczówka, która w naturalny sposób próbuje spłynąć owymi dolinami. Na drodze wody stoją wzniesione na przełomie XIX i XX wieku łódzkie kamienice i fabryki.

Do dziś zachowały się pod ziemią fragmenty zabytkowego kanału rzeczki Łodzi. Odkryto je między innymi na terenie budowy apartamentów przy ulicy Pomorskiej oraz podczas prac przy fundamentach budynku szpitala Rydygiera.

Wieś zwana Łódzia

Odnaleziona struga płynęła kiedyś przez średniowieczną wieś zwaną Łódzia. Od tej wsi pochodzi nazwa rzeczki, ale przede wszystkim – naszego miasta (Łódzia-Łódź).

Zabudowania oraz pola uprawne mieszkańców wsi Łódzia były położone na zboczach głęboko wciętej w teren doliny rzeki, obecnie zwanej Łódką. Dolina ta rozciągała się między ulicami Smugową i Pomorską oraz wzdłuż ulicy Północnej – od Parku Helenów do Parku Staromiejskiego.

Ze względu na charakterystyczny (podobny do łodzi) kształt doliny wieś otrzymała nazwę „Łódzia”. Z czasem nazwę tę

przejęło miasto Łódź, a dawną średniowieczną osadę dla odróżnienia zaczęto nazwać Starą Wsią. Głęboka dolina rzeki Łódki dawała ochronę przed wiatrem i dzięki żyznej ziemi zapewniała lepsze plony. Mieszkańcy mieli też łatwy dostęp do czystej wody z Łódki i wpadającej doń rzeczki. Wieś, przez którą płynęła odnaleziona rzeczka została wchłonięta przez rozwijające się przemysłowe miasto. Na jej terenie powstały w 1863 roku zakłady Roberta Biedermanna oraz – równo 155 lat temu – browar Karola Anstadta.

Skąd się wzięły nazwy łódzkich rzek?

Blisko 100 lat temu rozpoczęto w Łodzi budowę miejskich kanałów według projektu brytyjskiego inżyniera, sir Williama Heerleina Lindleya. Wcześniej w mieście było aż 21 km kanałów zbudowanych wzdłuż dawnych rzeczek.

Nazwy niektórych łódzkich rzeczek pochodzą od dawnych wsi. I tak nazwa rzeki Bałutki pochodzi od wsi Bałuty, Dąbrówki od wsi Dąbrowa, Olechówki od wsi Olechów, Karolewki od osady Karolew, a Łagiewniczanki od Łagiewnik.

Na terenie ogrodów działkowych przy ulicy Źródłowej w 1962

roku ustawiono pamiątkowy kamień w miejscu, w którym ponoć znajdowała się wieś Łódzia. Według obecnej wiedzy historyków wieś ta istniała jednak nie przy Źródłowej (w widłach rzek Łódki i Stoczanki), tylko między ulicami Pomorską i Północną (w widłach Łódki i jej niewielkiego dopływu – Łodzi).

